

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 " — "
Negyed évre . . . 1 " 50 "
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyilttérek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

A csavargók.

Kézdi-szék, szept. 13.

Még mi is, kik politikával épen-
séggel nem foglalkozunk, a mai zürzava-
ros és napi rendre került szomorú ese-
mények alkalmából csak társadalmi
szempontból mérlegelve is a dolgokat,
sok, igen sok megszívlelésre méltó és
megoldásra váró kérdéssel találkozunk.

Hazánk az utóbbi napokban a
zsidóellenes zavargások czíme alatt szo-
morú eseményeknek volt színhelye. S
ha kérdezzük, hogy tulajdonképen kik
a főszereplők ama zavargásokban, azt a
választ kapjuk, hogy a munkaképes,
munkakereső, kereset nélküli, vagy
munkakerülő csavargók roppant száma.

Hogy hazánkban mily óriási nagy
a csavargók száma úgy a fővárosban,
mint az egyes vidékeken, és hogy azok
nemcsak az egyes községeknek, a váro-
soknak és vármegyéknek, hanem ma-
gának a nemzetnek és államnak is néha
igen nagy csapására vannak, arra nézve
legyen elég, szomorú tanúságul csak
a fennérintett zavargásokra utalnunk,
mely már eddig is sok áldozatába ke-
rült a nemzetnek, nem is említve az
erkölcsi kárt, mely ebből eredni szokott.

Mai napság a csavargók minden-
felé valóságos nomád — ide-oda ván-

dorló — népeket képeznek; megjeg-
zendő, hogy ezek között is sokféle
ember van. Vannak olyanok, kiknek
nincs keresetük, de munkaképesek és
munkát keresnek. De vannak olyanok,
— és ezeknek legnagyobb száma —
kik valóságos üzletet csinálnak a csav-
vargásból és kéregetésből s a kiállott
betegség és nyomor miatt teljesen erély-
telenekké lettek.

Németországban, hol a csavargás
ellen annyi törvény van, 2—3 száz-
ezerre rug a csavargók száma. A kis
Szászországban, hol a csavargók és ké-
regetők ellen eddig a lehető legszigor-
rubban eljárást alkalmazták, a csavargók
az újabb időben oly nagy költséget
okoznak, hogy az eddigitől különböző,
kevésbé költséges módokat kezdtek
az irányadó körökben gondolkozni
az ijesztő baj enyhítésére.

Sokba kerülnek bizony a csavar-
gók úgy az egyeseknek, mint az állam-
nak, s hallunk is miattuk elég panaszt
mindenfelé a pandurokra, szolgabírákra,
megyékre stb., hogy lanyhán, hanyag-
ul bánnak el velük; ezen panaszkok a
legtöbb esetben indokolatlanok. Mivel
szüntesse be a közigazgatás a csavar-
gást? Két eszköz áll rendelkezésére:
vagy eltoloncoztatja oda, a hova való,

vagy elzárhatja. De ez mindkettő elég-
telen. Mit ér, ha haza is toloncozzák a
csavargót, ha — beiván ruháját — sza-
bad költözködési jogánál fogva ismét
visszatér? Vagy mit használ, ha pár
napra be is zárják? Hisz kénytelenek
elbocsátani, mert úgy a községnek, mint
az államnak s így a népnek roppant
költségébe kerül.

Hazánkban is úgy, mint egyebütt,
csavargók mindig voltak és lesznek is.
Hogy azonban napjainkban oly nagy
a csavargók száma, annak oka köz-
gazdasági válságos és nyomoruságos
állapotunkban gyökerezik. Semmiféle
pandur, szolgabíró, vármegye sem képes
ezt a csavargást beszüntetni, ha keres-
kedelmi, ipari és gazdasági viszonyaink
nem lesznek törvényes alapon rendezve.

Kényszermunka-intézetek alapí-
tása vagy munkásgyarmatok szervezése
addig is, míg a munkakeresők munkát
kapnak és beszegődnek, bizonyára eny-
hítenek valamit e szomorú tünetményen,
de mindez csak palástoló és nem gyöker-
es gyógyító eszköz a bajra s csak
egyesek áldozatkészségének kifolyása.

Itt az államnak kell közbelépni és
tenni valamit az ügy érdekében és pe-
dig oly rendszabályok által, melyek a
csavargási hajlamot ne fokozzák, hanem

mérsékeljék. A községek lehetőleg tart-
sák el szegényeiket, a magánosok jóté-
konyságának meghagyva a szabad mű-
ködési tért, mert a keresztény jótékony-
ság soha sem lévén, a szablonok szerint
központosítható, annak határt szabni ne
akarjunk.

A csavargók és tolonczok ügye
pedig nagyon összefüggő, sőt elválaszt-
hatlan lévén nálunk a közkórházak
ügyével: nagyon kíváncsatos volna ez
ügy orvoslására, ha a belügyminiszter
ur a közkórházaknál szigorubb ellen-
őrködéssel gondoskodnék és meghagyná
a közkórházak igazgatóságainak, hogy ne
lennének könnyelműek a felvételeknél
s ne adjanak helyet mindenféle — igen
sokszor csak magukat színelte — csav-
vargóknak, a községi előjárásokat
pedig utasítaná, hogy a szegénységi bi-
zonyítványok kiállításánál lennének
óvatosak.

De e tekintetben a helyzet roppant
nehéz. Nem tehetjük, hogy ne sürgessük
egyfelől a visszaélések megszüntetését,
de másfelől — és leginkább — oly
törvények megalkotását, melyek az ed-
digieknél jobban biztosítják a munkás
nép keresetét, a munkaképtelenek el-
látását, a munkakerülőknak tisztességes
munkára való szorítását és így az

A „Székelyföld“ tárczája.

A sehonnai.

— Beszély. —

Irta: Gödri Ferencz.

(Vége.)

Leültek végre egy padkára, honnan
szép kilátás nyílt a kastélyllyal szemben, meg
az előtte tarkázó virágágyakra, s itt aztán
megeredt a nyelvük. Elábrándoztak szere-
lemről, szép jövőről, örök boldogságról, föl-
di mennyországról, míg közbe nem kiál-
totta legvastagabb próza, — az ebédre hívó
csengettyű hangja.

Hanem ekkor már megállapodásra ju-
tottak; tisztában voltak terveikkel. Nagyon
könnyű lesz minden... (Sárl szoba sem
jöhét.)

Béla holnap röviden megkéri kezét
Marinak s azzal minden rendben
van. — Elemér úgy ismerte atyját,
mint a ki holmi kicsinyes társadalmi elő-
ítéletektől nem engedí korlátoztatni magát.
Bizonyára csupán gyermekei boldogságát
fogja szem előtt tartani és nem üres, hiu
fényt vagy nevet. — Pompás menyeg-
zót csapnak s aztán, boldogok lesznek, míg
a világ.....

Úgy örült a két jó barát ennek a gon-
dolatnak! — —

No de majd holnap!...

IV.

Az öreg Gábor ur egyedül ült szobá-
jában. Az ablakredőnyökön átszűrődött nap-
fény, melynek hátat fordított, éppen ősz fe-

jére süttött, csillogtatva rövidre nyírott
ezüst-fehér hajszálait, de gyöngén világítva
meg pirosas jámbor arcát, melyet szintén
rövid fehér szakáll és bajusz övezett. A hir-
lapokat forgatta, mikor Béla nyugodt arcz-
czal, talpig fekete ruhában belépett hozzá.
— Ah, kedves öcsém! — fordult feléje
az öreg, maga mellett földre bocsátván le
az újságot — mit jelentsen ez az ünnepi
ruha?

— E pillanat életbevágó komolysága

kivánja azt meg — volt a felelet.

— Hm. — Gábor ur kezdett figyelni;
egyvet rántott székén s majd elnyelte kérdő
tekintetével az előtte álló fiatal embert.

— Hidasz ur, — szólalt meg percznyi
szünet után Béla — én úgy állok itt most
ön előtt, mint egyetlen leányának, a szép
Marinak — kérője!...

Gábor ur csak szemet mereszt, száját
tát; torkán akad a szó a meglepetéstől.

— Kérő?!...

— Mari szeret engem... én imádom
öt!... mi boldogok leszünk, Hidasz ur....

Az öreg, noha különben szokása volt
hamar beleegyezni bármibe, most mélyen
hallgatott. Soha ilyen „kurtán-furcsán“ nem
beszéltek vele. Béla félve, remélve esdekelt
válaszért:

— ... Igen fontos momentum... töl-
lem nagy vakmerőség... és mentiségemre
is csak annyit hozhatok fel: mi szeret-
jük egymást, mi boldogok leszünk!...

— Már szeretik is egymást? ... sze-
ressék hát... Jól van, — kezdé az ősz
Gábor ur tompa hangon.... De ilyen ha-

mar, ilyen egyszerre... meg kellene gon-
dolnom... hm, — azonban — ha leányom
is úgy akarja: legyen! Semmi kifogásom
ellene. Ön, barátom, derék embernek látszik,
— de — azt még eddig sem tudom, hogy
tulajdonképen hát kicsoda is ön? Hová való,
vannak szülei, rokonai...? Én csak any-
nyit tudok, hogy Eleméremnek jó barátja.

— Hidasz ur, — felelt nyiltan, föl-
emelt fővel Béla — nekem családfám, őseim
nincsenek. Mint már többször mondtam, még
szülőim sem ismertem kellően. Szegény
anyámra emlékszem csak, homályosan. Pes-
ten laktunk az irgalom-utczában 75-ik sz.
alatt...

— Az irgalom-utczában 75-ik számú
házban?! szakítá meg Gábor ur Béla be-
szédét oly hangon, mely leginkább ijedt
felkiáltáshoz hasonlított s hirtelen félre
emelkedett székében.

— Igen, ott laktunk.

— Folytassa csak, folytassa édes ba-
rátom — szól nyugodtabban az öreg ur, s
vissza ereszkedett székébe, de Béla már
észre vette, hogy ott belül valami törté-
nik... az ő szívét is úgy kezdte valami
szorongatni...

— Nagy négyemeletes bérház volt,
melynek egy kis zugában laktunk. Sokszor
elnéztem azután azt a házat... meglehet,
abban álltam meg a világot először, de
bizonyosan még azt sem tudom. Anyám ke-
serves kézi munkával szerezte be a minden-
napit, és mindig, mindig szomorú volt, gyak-
ran sírt, sohajtozott, hanem hogy miért,
nem mondta nekem soha... még csak

gyöngye gyermek voltam akkor... Anyá-
mat a titkos bánat s a nehéz munka vitte
korán sirba...

Itt megállt egy kissé Béla; nagyon
szeretett volna elhallgatni, nem folytatni
tovább ezt a szomorú történetet... De
Gábor ur tudni akart mindent; fokozott ér-
deklődéssel leste a szót az ifjú ember aj-
kairól.

— Csak tovább, édes barátom, — hát
atyja... s hangja mintha reszketett volna.

— [Atyám?... még nevét sem tudtam
meg soha. Anyám nem mondta; csak any-
nyit, hogy meghalt. Árvaházba jutottam;
ott barna hajamról neveztek Barnának.

Gábor ur már nem hallgatott a beszé-
lőre. Előre görnyedve székében, mormogott
magában, de a mint Béla elhallgatott, föl-
emelte fejét.

— Csak tovább, tovább édes barátom!

— Elmondtam már mindent.

Béla úgy tetszett, hogy az öreg Hi-
dász arca nagyon halvány, arczvonásai
dultak; vagy csak a zöld ablakredőnyök
viszfénye okozza?...

— Elmondtam mindent?... Jól van,
azaz: nincs jól... Anyját hogy hívták?...
talán csak nem...? az nem lehet, — le-
hetetlen! De beszéljen már, ha mondom!
Ki volt az anyja?... Gábor ur össze-vissza
kezdett beszélni, arca kivörösödött s sze-
meit haragosan forgatta.

(„Nagy ég! mi bántja ezt az em-
bert?...“ Béla nem tudta elgondolni.)

— Tisztán anyám nevét sem tu-
dom, de...

egészek megélhetését. Ily törvények még elősegítenék a mezőgazdaság és ipar fejlődését is, míg másfelől megkönnyítenék a magyar közigazgatás tövises feladatát.

Vajha megérnők már nagyra haladt korunkban azt, hogy elmondhatnók: Nincs többé csavargó a magyar hazában, a magyar nép között!

Felszei.

A Budapesti Közlöny szept. 11-ki száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves Tiszta! Azon szerencsés családi esemény alkalmából, hogymenyem, akorona-hercegnő Házamat, egy leánygyermek születése által boldogítja, magyar koronám országából is siettek hatóságok, testületek és egyesek, részvételleljes örömet tanúsító szerencsekívánataikat kifejezni.

Hű Magyarországom népei hagyományos ragaszkodásának ezen újabb nagybecsű bizonyítéka a legbensőbb visszhangra talált szívemben s különös örömmre szolgál ezért saját, valamint a királyné s a koronahercegi pár nevében is, legmelegebb köszönetemet kijelenteni, utasítván önt, hogy ezt magyar koronám országai egész területén, haladék nélkül közhírré tegye.

Kelt Bécsben, 1883. évi szeptember hó 9-dikén.

Ferencz József, s. k.

A horvát ügyben f. hó 22-én a horvát nemzeti párt több tagját bizalmas értekezletre hívta meg Tiszta. A min. elnök megnyitva az értekezletet, kapcsolatlan a Bécsben megtartott közös miniszteri értekezletek határozatait felől annak idején közölt kommunikékkal, melyeknek hivatalos jellegét hangsúlyozá és br. Ramberg királyi biztos kiáltványával, felhívta a jelenlévőket, hogy adják elő nézeteiket a helyzet felől. Az ezután következő nyilatkozatok alkalmával — mert a jelenlévők mindenike felszólalt — heves rekriminációk sem hiányoztak, mindazonáltal a jelenlévők mindenike határozottan kijelentette, hogy a zágrábi zavargások feltétlenül elítélendők, hogy valóságos anarchia fenyegeti Horvátországot, ha a közbiztonság fenn nem tartatik és hogy Magyarországgal annál inkább kell mindenestre egyetértésre törekedni, minthogy a Magyarországgal való egyetértés nélkül a viszonyok Horvátországban teljesen tarthatatlanok; több oldalról nevezetesen a horvátországi adminisztráció bajai is éles bírálat alá vétettek, s az ország számos vi-

dékeire nézve épenséggel e bajok jelöltettek ki a zavargások indokai gy. n. nt. További közlemények az értekezlet lefolyása felől ez idő szerint nem lennének helyükön valók. Illetékes oldalról közlik még, hogy a miniszterelnök, a horvát pártfőnök nyilatkozata után felhívta a jelenlévőket, hogy vegyék fontolóra szavait s tekintettel a mindenestre veszélyes helyzetre, kiki a saját hatáskörében hasson oda, hogy a czimerfeliratok kérdése a magyarhorvát közös országgyűlés közbejöttével kielégítő megoldást nyerhessen. A jelenlévők kivétel nélkül mindnyájan kifejezték készségüket, hogy az ügy mielőbbi barátságos elintézésére hatni fognak. Ezzel a bizalmas értekezlet, czélját, mely egyedül a kölcsönös tájékozás volt, elérve, esti 7 órakor szétoszlott.

Zágrábban — onnan érkező táviratok szerint — nincs többé rendezettség, de a vidék népe közt nagymérvű forrongás uralkodik. Kraljesacszáról érkezett távirati értesítések szerint 11-én ott ismét véres összeütközés volt a katonaság és a zavarók között, a zavarók közül 6 halott s számos sebesült maradt a színterületen. A katonaság nem szenvedett veszteséget. Mezericsanicán, Kostajnicza mellett, a zavarók fogságba ejtették a csendőröket és fel akarták gyújtani a község házat. A járásbíró közbe lépésére és rábeszélésére azonban fegyvereiket lerakták és a fogoly csendőröket szabadon bocsátották. Lásinján a lármázó tömeg a község ház elé gyűlkezve össze akarta zuzni az összes czimertáblákat; nekik nem kell se közös czimer, se horvát, csak a császári kétféjű sas. A községi jegyző a tömeg közé lépve, jó szóval eloszlásra akarta bírni a zavarókat, ezek azonban körülveve a jegyzőt, nem eresztették el, hanem Glinába akarták kísélni, állítólag az ott székelő „ustraski odbor“ (főlkélok bizottsága) elé. Utközben azonban egy csendőrével szerencsére szétrebbentette a tömeget és a jegyzőt kiszabadította a zavarók kezéből.

A zsidókérdés.*)

A ki mai napság a hírlapokból olvasni szokott, az eléggé indokoltul és időseirűnek találandja, hogy a czimul felvett kérdéshez mi is hozzászólunk. Hogy Magyarországon is van zsidókérdés, az már minden kétséget felülmúló tény.

*) E cikkkel nem értünk mindenben egyet, de közöljük cikkíró iránti tekintetből. Különben is a különféle véleménynyilvánítás csak az ügy tisztázására szolgál. Szerk.

hogy miért jöttek. De bizony most senki sem ügyelt rájuk. S el is mentek oly hamar, mint jöttek. — „Ki is tudná csak egy percig kiállni ezt a sirást, ezt a bábeli zavart? — plane mikor nem is ide készültek... hanem csupán futólag ohajtottak pillanatra benézni ide is — sietniök kell — oda — oda, valahova...“ Elhajtottak. — Mihelyt tul jártak a kapun, Szüzann néni és Sári össze néztek. „Jézus, Mária! mi történhetett itt? ... Gábor urat megütötte a guta! ... Ugy mondják, hogy az az izé — mérnök megkérte Mari kezét! ... Megmondtam, dobassák ki azt a sehonnait! ... Oh — oh ... Te kocsi! hajts be oda abba az udvarba. Czéczinek előbb el kell mondanom mindent, addig nem megyek haza ... Dobták volna ki azt a sehonnait! ...“ —

Gábor urat ágyba fektették. Mig orvos érkezett, Gazsi bácsi addig locsoltatta, hogy lassankint magához tért. Szorongva lesték minden mozdulatát. — Most felült, csendesen körül hordozá fejét s mélyen felsohajtvá, alig érthetően uttgott:

— Jertek közelebb, gyermekeim ... de nem ... maradatok csak ... igen — Mari, te szeretted Bélát ... szeressétek egymást ... Itt megakadt s ugy rá bámult az ágytakaróra, mintha sohse látott volna olyat életében. Egész alakja megtörtött, összeesett; szánalom volt rá nézni.

— Elemér! ... Béla! ... nyögé, és magához inté öket. — Hallgassatok meg ...

A szőlítőket a szegény öreg ur fekhelyéhez közeledének. Mindketten elfogódva vártak kevés ideig, mig újra megszólalt Gábor ur. (Vajjon mit fognak hallani? ... Nagyon figyeltek.)

— ... Ha jól emlékszem — huszonhat éve ... még fiatal voltam — könnyelmű ifjú — a fővárosban, — kezdé az öreg. —

A lapok egy része a zavargások kitörésekor azzal vigasztalta az országot, hogy a józan magyar nép nem képes ilyen zavarok előidézésére, hanem csak a tót és német csöcseléket zaklatja a zsidókat. Ezen állítás azonban ma, midőn ugyanazon irányu zavargásokért halomra lövik a tisztá magyar népet, valóságos önámításnak bizonyul. És kimondhatlanul bámulunk kell azon, hogy maga az alkotmányos érzelmű n. m. g. belügyminiszter ur sem bírja belátni, hogy a zsidókérdés oly kérdésként Magyarországon, melyet sem golyóval, sem szuronyval, sem ágyuval, sőt a jó igazságügyminiszter ur beleegyezésével és mindenféle megtáviratozott, lovas emberek által széthordott és kihirdetett statariummal sem lehet megoldani.

Azt hinné az ember első tekintetre, hogy ennyi flastrom csak elég az elmérgesedett sebre vagy tán sok is. Korántsem. Kormánybiztos, szurony, golyó, akasztófa mind nem orvosságot, még csak nem is praeservatív szerek. Igaz, hogy a felheccelt kevesebb ablakot fognak betörni, az önző és másé után áhító gazemberek kevesebbet fognak rabolni, gyilkolni, a véletlenül és talán akaratjuk ellenére is zajongásba vegyült polgárok közül pedig a magyar bakák kevesebbet fognak lelőni. De ezzel a dolognak vége nem lesz. A budapesti, ugy szolva csavargók által előidézett zavargás semmi ahhoz képest, midőn a vidék lakossága ragad fejszét és vassvillát. Ezt kellett volna a kormánynak megakadályoztatni. A kormány, ugy látszik, többletén előtte a hatszázötvenezer zsidó, mint a tizenegy millió, nem az emancipatio által jogosult ő honpolgár — irtózik beleharapni a zsidókérdésnek nevezett savanyu almába, melynek a rablással és ablakbeveréssel párosult tüntetés csak elkorcsosult fattyuhajtása.

A magyar közvélemény nem olyan intézkedéseket vár a kormánytól, mint a minőket legujabban tett, melyek honfőletbe és vérbe kerülnek. Törvényhozás útján, gyökerében kell orvosolni a bajt. Különben Isten tudja, hogy a könnyen elfajulható seb mivé fog mérgesedni.

A kik távolról nézik hazánkat, valóban komor látványt szemlélhetnek, mint

Megismerkedtem egy szép varrólánnyal ... beleszerettem ... Boldog voltam mig csak válni nem kellett ... Hazajöveteltem atyám kívánta ... Szegény kis leány — szegény jó Eszter — nagyon siratott — ugy esdett, könyörgött, hogy térjek vissza még, hogy ne feledjem őt! ... Oh mert akkor már szerelmünk zálogát szíve alatt hordta!

Igérttem mindent, nem tettem semmit. Oh, e gondolat de sok nyugtalan órát szerzett nekem! — Vádolt a lelkiismeret ... De lekötött a családunk iránti kötelesség, az atyám iránti tisztelet ... Megnősültem ... — Szegény Eszter a gyalázatban maradt ... s az évekkel mind jobban feledtem őt ... De szörnyű sorsomat nem kerülhettem el ... megmérhetlenek a gondviselés utjai ... —

Megakadt Gábor ur; nagyot lélekzett, s ugy tetszett, mintha nem merné kimondani a végsőt. Béla elhalványodott, Elemér pedig egész testében remegett, — mindketten tudták már, mi következik.

Gábor ur hangos zokogásban tört ki: — Béla! ... Fiam! — [meg tudsz-e bocsátani? ...

Az öreg ur könnyei pataként omlottak arcára, aztán a nagy lelki rázkodástól újra eszmélet nélkül hanyatlott párnái közé. Béla fogta fel karjaival.

— Atyám! ... szegény atyám! — kiáltá kétségbeesetten és ráborulva a me-reven fekvő Gábor urra, csendesen zokogott.

Most egy éles sikoltás hallatszott a szoba másik részéből. — Béla testvére, Mari, ájultan rogyott össze ...

* * *
A fák sárgult lombjait a rideg őszi szél tépdeste, már s hordta szerte-széjjel. Kihalt a természet, — és a kishidasi kastélyban is jaj de nagyon kihalt minden ...

azok, kik Nápolyból nézik a Vezuv kráterének működését, midőn abból az izzó szikladarabok törnek elő. Hejh, bizony szabadság sincs korlátok nélkül! De ma a szomorú események után alig hisszük, hogy lenne magyar államférfi, ki a feltétlen emancipatiót sürgetné hazánkban. Mert olyan liberalizmus, olyan humanizmus, olyan keresztényi szeretet nem létezik, mely pl. zsidó polgártársainknak javát és boldogságát inkább akarná, mint saját magyar fajunknak és nemzetünknek. Hisz a szeretet parancsa azt mondja: „Szeres felebarátodat, mint önmagadat“, de nem mondja, hogy jobban szeresd önmagadat. Sőt meg van az is írva, hogy önéletem veszélynek és kockára kitenni nem szabad. Már pedig a magyar nemzet az élelmes zsidó fajnak feltétlen emancipatiót és korlátlan szabadságot adván, valóban tul-lépte a keresztényi szeretet és humanizmus kívánalmait s önéletem tette ki veszélynek.

Azért nem vehetné senki rossz néven, ha a zsidókérdés szabályozásánál egyik pont pl. azt mondaná ki, hogy 1834-től kezdve ötven évig egy zsidó sem lehet kocsmáros, hanem valamiféle munkával keresse kenyerét. Ez nagyon is szerény kívánság lenne, s ennyit még a Rothschildok milliói is megengedhetnének.

(Folytatása következik.)

Csikmegye közigazgatási bizottságának 1883. szeptember 10-én tartott üléséből.

1. Az alispáni jelentés szerint a központi közigazgatási iktatóba aug. hó folyamán beérkezett 609 ügydarab, melyek közül ellátottat 556, ellátatlan maradt 53. — Tüzeset történt augusztus-hóban három helyen, és pedig: aug. 1-én Gyergyó-Alfaluban 450 frt kárral, 2-án Gyergyó-Remetén 150 frt kárral és 20-án Delnén 1500 frt kárral. — Külföldi utlevelet kérelmezett 46 férfi és 26 nő. — Marhalevél-ürlap kiadatott 6300 db 5 kros és 3400 db 3 kros. — A megye alispánjának m. kir. pénzügyminiszter ur ő nagyméltóságához intézett azon felterjesztésére, hogy a gyergyói kerületbe eső községek marhalevél-ürlap-szükséglete a Gyergyó-Szentmiklóson közelebből felállított adóhivatal által szolgáltatnák ki jövőben, tagadó válasz adatott.

A csillagos tornyon már régóta gyászlobogó leng. S a jó Gazsi bácsi nem nemzeti színt fogadtatásokon gondolkozik többé, hanem — temetési gyászszertartásokon.

A park hátsó részében levő, sürti növényzet mögé rejtett családi sírbolt egy új, csak az imént befalazott koporsóval gazdagodott.

Eltemették Gábor urat ... A végzet kéréseket ... „Megbűntetem az atyák vétkeit“ ...

* * *
Mire a tél beállt, a szép Mari is ott volt már az „örökös hazában“, honnan nincs visszatérés ... A megtört lélek megtörte a gyöngye testet is.

„Ervadása lilomhullás volt ...“

Végtelen fájdalom és kétségbeesés néma tanyájává vált az egykor vidámságtól oly zajos kishidasi kastély. — Elemér mint félőrült futkosott a kongó szobákban; Béla félrevonultan, naphosszat elült a sírbolt előtti szomorúfűzek alatt. Kerülték egymást.

Egy napon azonban Béla, Elemér elébe állt:

— Itt minden elvégeztetett — szükség rám nincs ... Utazom, — ég veled! ...

Elemér mereven rá nézett, majd hal-kan szólt:

— Elutazol? ... Nem volna itten többé semmi kereseted? ... Hát ki vagy te nekem, Béla?! — s itt fölkiáltva, megölelte Bélát.

— Bátyám! most már csakugyan itt kell maradnod! Nem hagyjuk el egymást többé soha! ... Hisz ennyi szenvedés után talán csak valamikor még boldog napok is fognak ránk derülni ...

— ... — — — —
Béla most is maradtott ... Nem volt többé — sehonnai.

2. A h. főorvos jelentése szerint a megyei közegészségi állapot augusztus havában sokkal kedvezőbbnek mutatkozott, mint a megelőzőt hónapban, mert a júliusban itt-ott mutatkozott hólyagos himlő-járvány augusztusban teljesen szünetelt s így ezen járvány már megszűntnek tekintendő. — A ronesoló toroklob is csak Csik-Szeredában és Csomortánban fordult elő és pedig előbbi helyen 5, utóbbiban pedig 15 beteggel, melyek közül meggyógyult 8, elhalt 12 s ápolás alatt nem maradt egy sem. — A szeredai közkórházban ápolás alatt volt a jelzett hónapban 41 beteg. Ezek közül meggyógyult 30, elhalt 2 s további gyógykezelés alatt maradt 9. — Orvosrendőri boncizolás volt 4, és pedig felakasztás általi öngyilkosság 2, vízbe fulladás 1 és székérről való leesés által 1.

3. A kir. adófelügyelő jelentése szerint az adóbefizetési eredmény augusztus hó végével a következő volt: 1882. végével maradt hátralék 3932 frt 71¹/₂ kr.; az 1883. évi előirásnak I., II. és III. évnegyedi esedékes része tett 179.741 frt 73 krt, ehhez utólag előíratott 3053 frt 22 kr; összesen 186.727 frt 66¹/₂ kr. Ebből augusztus végéig töröltetett 1911 frt 50¹/₂ kr, maradt helyesbített tartozás 184.816 frt 16 kr, erre folyó évi augusztus hó végéig befizetett 128.397 frt 34 kr, s így maradt hátralék 56.418 frt 82 kr. A múlt év ezen időszakában volt a befizetés 129.662 frt 59 kr, minél fogva a folyó évben 1265 frt 25 krral kedvezőlenebb az eredmény. — Hadmentességi díjakban az augusztus hóra helyesbített 20.458 frt 18 krból befizetett a hó végéig 19.200 frt 18¹/₂ kr, s így hátralék maradt 1257 frt 99 kr.

Felebbezett tárgy egy intézetet el, t. i. Tusnád községének legeltetési tilalom alá helyezett erdőterületei felszabadítása iránti felebbezése, mely alaki hiányok miatt visszautasított s az erdőfelügyelőnek a tilalmat elrendelő végzése az erdőrendészeti bizottságnak kiadatott.

Egyébíránt a közigazgatási bizottságnak fiennállása óta egyetlen ülése volt ez, melyen senki által felszólalás vagy észrevétel nem tétetett, minek a nevezetesebb hiánya volt az oka.

210.—1883.

g. egyes.

Jegyzőkönyv

a csikmegyei gazdas. egyesület igazgató választmányának 1883. szeptember hó 12-én Becze Antal egyesületi elnök vezetése alatt tartott üléséről.

Jelen vannak: Becze Antal, Fodor Ignác alelnök, Madár Imre alelnök, Csikó Sándor pénztárnok, Eröss Elek ügyész, Baka János, Dr. Molnár József, László Ferencz, Deák Ignác, Székely Endre, Mikó Bálint, Márton Ferencz, Antal József és Nagy Imre titkár.

1. Elnök a gyűlést megnyitván, olvastatnak a szolnok-dobokamegyei magyar nemzeti színház-társulat által, továbbá a nógrádmegyei gazdasági egyesület által egyesületünkhöz intézett megkeresések, melyek mellett 10—10 drb sorsjegyet megtartás, esetleg árusítás végett megküldenek. — A nógrádmegyei társaság által küldött 10 drb sorsjegyet igazgató választmányunk — tekintettel a sorsjáték kizárólagos gazdasági céljára — egyesületünk pénztára által megvásároltatni határozza s az érték 5 frt díjnak bekielődését pénztárnokra bízza; a szolnokdobokamegyei m. nemz. színház-társulat által küldött 10 drb sorsjegyből pedig 7 drb a választmány tagjai által megvásároltatván, ennek ára a megmaradt 3 drb sorsjeggyel együtt titkár által visszaküldetni határozatik. Együttal köszönettel fogadja választmányunk mélt. Mikó Bálint főispán, igazgató választmányi tag úrtól az általa megvásárolt és egyesületünk javára felajánlott 2 drb sorsjegyet.

2. Olvastatik a nmgu. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak ideai 34.000 sz. a. kelt magas leirata, melyben a m.-óvári, kassai és keszthelyi gazdasági tanintézeteknél termelt montagne-rozsot vetőmagként egyesületünknek és a gazdaközönségnek figyelmébe ajánlja. — Igazgató választmány a montagne-rozsossal teendő kísérletet szükségesnek látván, elhatározza — tekintettel a most már előhaladt vetőidőre — jövő év

re legalább egy hlter montagne-rozs meg hozatását s a gazdasági iskola által ezen vetőmaggal teendő kísérletet.

3. Olvastatik ugyan a nmgu. földművelési m. kir. miniszteriumnak ideai 34.207. sz. a. kelt leirata, mely mellett az országban levő gazdasági egyesületeknek, 1882. évi működéséről szóló jelentés egy példányát megküldi. — Köszönettel fogadtatván, titkár felhivatik, hogy említett jelentést a könyvjegyzékbe felvegye.

4. Olvastatik ugyan a nmgu. földművelési m. kir. miniszteriumnak ideai 35.778. sz. a. és 37.970. sz. a. kelt leirata, melyek elsejében a gazdaközönség figyelmét az üszög ellen való csávázás alkalmazására hívja fel, utóbli mellett pedig a m. kir. állami méneseiben tartandó lóárverésekre vonatkozó hirdetmények 50 példányát megküldi. — Tudomásul vétetvén, titkárnak meghagyatik, hogy az egyesületi közlönyben ez értesítéseket — mennyiben gazdaközönségünk érdeklék — közölje.

(Folytatása következik.)

Kiállításunk.

A csikszereai 12-ik kiállítási kör f. hó 9-én Eröss Elek polgármester elnöksége alatt tartott gyűléssel megkezdette működését. A bizottság tagjai a kiállítás érdekében buzgón fáradoznak. A bejelentő ívek szeptember hó 25-ig, a kiállítandó tárgyak pedig október 3-ig Eröss Elek elnökhöz küldendők be. A tárgyak beszállítását Gyó-Szentmiklósról a város által engedélyezendő fuvarokon az elnökség fogja eszközölni. A bizottság özv. Lakatos Jánosné polg. iskolai igazgatóval, Kelemen Ilka és Miklós Kata városi elemi iskolai tanítókkal kibővítette magát.

Sz. 218. eln.

1883.

Felhívás a t. iparos mesterekhez.

A kézdivásárhelyi iparos tanulók (mesterinasok) iskolájában az ez évi beiratások szeptember 24., 25- és 26-ik napjain délután 5—7 óráig foglagnak eszközöltetni. A tanítás pedig október 1-én este 6 órakor a közs. fiúiskola helyiségében veszi kezdetét.

Midőn ezt tudomására hozom a t. iparos mester uraknak, egyszersmind hivatalosan értesitem, hogy minden iparos tanuló (mesterinas) után már a f. évi június 21-én gróf Zichy Jenő ur ő méltósága elnöksége alatt tartott iparos-közgyűlésben meghatározott 2 frt évi tanítási költségeit fedező díjat a beiratás alkalmával kötelesek lefizetni.

Felhívom továbbá a t. iparos mester urakat, hogy inasaiknak: születési helyét, évét, vallását, szülői, vagy gyámja nevét, valamint az eddigi iskolai végzettségét fel tüntető bizonyítványait szerezzék, illetőleg tudják meg, hogy a beiratás alkalmával az anyakönyvi adatokat pontosan összeállítani és az iparos tanulókat képzettségükhez mért osztályba beosztani lehessen.

Figyelmeztetem végre az iparos mester urakat, hogy a kik a fennírt napokon és időben inasaikat beiratni elmulasztanák, azokra nézve a törvényszabta büntetés szigorát fogom alkalmazni.

Kézdi-Vásárhelyen, 1883. szept. 15-én

Szőcs József,
polgármester.

Tanügy.

(Osia György iskola-látogató jelentése a kir. tanfelügyelőséghez az általa figyelemmel kísért zár- vizságról, jun. hó 20-rol.)

Sz. 22.

A körösi községi népiskola f. évi zár- vizsgáját június hó 3-án tartotta meg, mely a nagyban érdeklődő közönség teljes elégedésével egy végződött, hogy az több tanerővel beállított jól berendezett elemi népiskolának is dicséretére vált volna.

Ezen községi vegyes iskola 6 osztály- lal van berendezve képezdét végzett tanító Cseh Lajos vezetése alatt. A 72 fű és leány növendék közül 1 elhalálozván és 7 kimaradván, vizsgázott összesen 64. A zár- vizsga — mint fennebb is jelezve van — általánosságban jelesnek minősíthető. A tananyag és tanítási idő rendszeresen volt beosztva. Feltűnt a vizsgák bizottság előtt különösen a szabályos szép ének, melyet felekezeti ének-vezér Dancs Lajos kiváló gondnal tanított; meglepte továbbá a publicumot egy 12 éves leánykának remek szavalása.

Ezen iskolának szellemi oldala egyéb kívánni valót nem hagy fenn, csak azt, hogy oda egy második tanerőnek rendszeresítése elodázhatlan szükség. Igen, de

anyagi oldalát tekintve ezen iskolának, alig hiszem, hogy e megyében ennél primitívebb állásban még felekezeti iskola is lehetne.

Itt a tanterem égbekiáltó kicsiny, ronda és egészségtelen; a padok annyira ódonszerűek és rosszak, mikép hinnünk kelene, hogy a növendékek valahol egyebütt tanultak meg írni; terményrajzi ábrák, papír stb. merőben hiányzanak; a tanító több hónapra nem kapta ki fizetését, üres lévén annyira a pénzért, hogy mulasztási naplót sem volt képes a tanító tartani. Szerencsére nem is nagy szükség van ott a mulasztási naplóra, mert a községi előljáróság erélye és pontossága, a ref. pap ügy- buzgalma és a nép előretöréskvése mindent kipótoltak. Körösön mindenki örömmel taníttatja gyermekét, mintha mindenik „Körösi Csoma Sándor“ tudóst és a „Körösi lány“-t remekül dalolni tudó növendéket akarna gyermekéből fejleszteni. Adja Isten! Az ismétlő iskoláztatás itt sem áll előbb, mint egyebütt.

Meghívás.

A kézdivásárhelyi oltáregyletnek folyó évi szeptember 23-án délután 1 órakor K.-Vásárhelytől a kantai gymnasium nagytermében közgyűlése leend, melyre az érdeklődők tisztelettel meghívtnak.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Számadás beterjesztése és átvizsgálása.
2. Tudósítás az egyet életéről.
3. Pénzkezelés módjának elintézése.
3. Alapszabályok némely pontjainak módosítása.
5. Számvizsgáló bizottság kinevezése.
6. Több más folyó ügyek és indítványok.

Zágon, 1883. szept. 11-én

Br. Szentkereszty Stephanie.

Mindenféle.

— **Statusgyűlés.** A kézdi-orbai róm. kath. esperesi kerület 18 megyéjének küldöttjei f. hó 13-án választották meg Kantában a statusgyűlésre küldendő két képviselőjüket Kőnczei Miklós és Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd személyében. Ezen hí- rünkkel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a statusgyűlés már f. évi október 9-ére Gy.-Fehérvárra össze is hivatott.

— **Háromszékmegye alispánja** rendeletet kapott, hogy a zágoni és bodzai utvonalon, melyek csupán stratégiai szempontból lettek építve, fejeztesse be az építkezéseket.

— **A csikmegyei gazdasági egyesület** az erdélyi gazdáknak október 13—15-ig N.-Enyeden tartandó vándorgyűlésén és az avval összekötendő tárlat- és cselédjutalmazáson Márton Ferencz csikszentmártoni kir. járásbíró egyes. igazgató választmányi tag fogja képviselni, ki jeles gyümölcsseivel és terményeivel ama kiállításon is, mint kiállító részt fog venni. Márton Ferencz vezetésével a választmány f. hó 12-én tartott ülésén kérte fel arra, ki a felhívásnak készséggel ígérkezett eleget tenni.

— **A győ.-szentmiklósi kiállításon** az erdélyi gazdasági egyesületet Baktay Gáspár kir. körjegyző, egyesületi tag fogja képviselni, melyre az említett egyesület igazgató választmánya által fel lett kérve.

— **Meghívó.** A háromszékmegyei tanítótestület kézdi köre folyó évi szeptember 26-án d. e. 9 órakor kezdődőleg Kézdi-Vásárhelytől a leány-árvaház nevű intézetében gyűlést tart. Midőn a pontos megjelenésre a t. tagtársakat felkérem: tudatom azt is, hogy e meghíváson kívül más értesítést ne várjanak, mert ama korábbi határozat, hogy a tagok levelező-lapon is értesíttessenek, körünk utóbbi gyűlésén megsemmisítettett. E gyűlésen a tagsági díjak a hátralékosok által multhatatlanul befizetendők. A meg nem jelenőkre megerősített alapszabályaink 8. §-a fog alkalmaztatni. K.-Vásárhelytől, 1883. szept. 13-án. M. Székely János, elnök.

— **A brassói m. kir. állami iskolák** zászlófelavatási ünnepére folyó hó 23-án d. e. 11 órakor fog megtartatni. — Az ünnepély sorrendje: 1. A zászló-anya, gróf Bethlen Andrásné ő méltósága fogadtatása. 2. „Hymnus“; előadja a városi zenekar. 3. A zászló-anya üdvözlése Koós Ferencz kir. tanfelügyelő által. 4. A zászló-anya megerősíti a szalagot, mialatt az iskolai énekkar alkalmi dalt énekel. 5. Alkalmi beszéd, Orbán Ferencz isk. igazgató által tartva. 6. A zászló-

szegnek beverése. 7. A zászlóalapító-levél felolvasása s a zászló-anya által aláírása. 8. Az iskolai énekkar éneklő a szózatot. 9. Rákáczy-induló; előadja a városi zenekar. — Az ünnepély a brassói polgári iskola termeiben lesz.

— **Az ischiai katasztrófnál,** a hivatalos jelentés szerint, kerek számmal jék ezer ember veszett el.

— **Esemény.** Van Csik-Szeredának egy utcai tánczos alakja a Zerkula cigány személyében, kinek az a naiv szokása van, hogy naponta bejö egész háza népével — fiacskájával és feleségével — Szeredába; behozza a falun gyűjtött rongyokat s itt valamelyik kereskedésben eladván, az árát hamarosan meg is isszák. Ekkor Zerkula derült jókedvében elkezd táncolni az utcán fel és alá az ögyelgő gyermekek nagy gyönyörűségére. Ezen program szerint cselekedett Zerkula f. hó 13-án is. Egy rendőrszolgá sokáig bámulta Zerkula művészetét, míg belefáradván a bámulásba, Zerkulát bekísérte a városházába. Eddig tart az esemény. Csak azért örökitettük meg, hogy lássa a világ és bámulja a mi rendőrségünk nappali éberségét. Azt mondják, hogy ez a második eset egy évized óta. Az első ezelőtt néhány nappal történt s még ennél is nagyobb szenzációt keltett — az egész világon.

— **Kisvárosi csendélet.** A mult pénteken reggel mulatságos jelenet folyt le a kézdivásárhelyi piacon. Egy bival csendes léptekkel halad végig a gyümölcsárus kofák asztalai előtt, műértő pillantásokkal vizsgálva a kosarakban felhalmozott különböző gyümölcsöket. Egy kosár szilva különösen megnyerhette tetszését, mert nem törődve a magántulajdon szentségével, minden engedély nélkül neki állt s jóízűen kezdte enni. Lón általános riadalom az amazon-hadban, zá- porként omoltak az ütlegek a prevarikátor fejére, azonban ő nem sokat törődött ezzel, nyugodt lélekkel folytatá lakomáját. Végre azonban a sok ütlek mégis kiharozta egy kis- sé sodrából, csendesen végig tekintett a harcson, kiválasztá a legdühösebb ellenfélt, a gyümölcstulajdonost, neki ment s fellökte s a nélkül, hogy tovább bántotta volna, csendes léptekkel tovább ment. A nagy sivalkodásra odagyűlt tömegből vég- re egy hatalmas termetű ifjú vált ki s elégtételt akarván szolgáltatni a kárvallott kofának, egy hatalmas ruddal több ütést mért a bivalra, melyet még e drasztikus mód sem volt képes kihozni flegmájából. Minden indulat nélkül ment ellenfelének s azt a földre terítve ott hagyta s csendes léptekkel haladt végig a piacon.

— **Elhibázott ternő.** Egy Gy. M. nevű k.-vásárhelyi fiatal ember két sor számot tett tárczájába, hogy azokat alkalmilag feltegye a lutrira. A legközelebbi huzásra fel is tette az egyik sor számot és oh ádáz végzet! — — kijött a másik sor, a melyet a jövő huzásra tartott fenn. Így tehát a ternő elmaradt. Az egész dologban csak az a nevezetes, hogy a fiatal ember nem lett — — — öngyilkos.

68-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet“ árvaleánynevelő intézet ügyében.

Álljon itt is kiváló helyen az intéze- tünk iránti kegyességben legmagasabb helyen tündöklő dicső királyasszonyunk Erzsébet királyné ő felségének 100 forint ajándéka. Ujabb bizonyága ez is ő felsége kiapadhatatlan magasztos érzületének, melyből eddig ezer meg ezer helyre áradt szét az áldásos segély.

A mindenható Isten áldja meg ő felségének drága életét s cselekedje, hogy királyaink jótetteinek fénye végtelen időközig ragyogjon s biztatólag hasson.

Zágon, 1883. szeptember 6.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Bölcskevy Ilona,
jegyző.

Szerkesztői izenetek.

S. M. Csik-Szent-Márton. A megválaszolt cikkekben ön semmivel sem levén megsértve, nem értjük, hogy miért kíván prókurator felépíteni. A választás joga csak azt illeti meg, ki a cikkek által netán sértve van, vagy sértve érezheti magát. Cik- ket ezért nem közöljük.

— r. — Felcsik. Még korán van. Különb- ben is olyan általánosságban tartott szentenciák nem érnek semmit. Azt nem fogja magára venni senki s marad minden úgy, a mint volt. Tessék tényleg, adatokat felsorolni amaz illető ellen s úgy bemu- tatni őt a választó közönségnek, ha érdemtelennek tartja őt amaz állásra, hogy lássák ezt a választók is. Így van értelme a fellépésnek; de általános reflexiókkal hiába kerülgetjük, — csak falra borsót hányunk.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbó Ferencz,
Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Kincsem-sorsjáték

Budapest

a m. kir. pénzügyminiszter 16035/1883.

száma engedélye mellett.

1. főnyeremény	50,000	frt.
2. „	20,000	„
3. „	10,000	„
4. „	8,000	„
5. „	6,000	„
6. „	5,000	„

Továbbá 2 nyeremény 4000, 3 nyeremény 3000, 5 nyeremény 2000 frttal o. é.

Összesen 10.000 nyeremény = 186.000 frt értékben.

A sorsolás október 22-én veendi kezdetét.

A nyerőknek kívánat szerint a nyeremények 20 % adó levonásával kifizettetnek.

Sorsjegyek 1 frtjával kaphatók lapunk kiadóhivatalában K.-Vásárhelytől folyó hó 30-ig.

Hirdetmény.

Az ojtózi vendéglő a regaléjoggal és hozzátartozó 7 kaszával haláleset miatt kiadó, vagy esetleg egy vendéglős kerestetik. Ugyanott több nagy boros hordók is eladók.

Értekezni lehet Subek Antal hasznbérlnél Ojtozban.

1—3

Sz. 1841. — 1883.

Árlejtési hirdetmény.

Alulirt község előljárósága részéről általános közbírá tétetik, miszerint Gy.-Tekerőpatak község hivatalos házána leégett részei újra építése folyó évi szeptember 20-án a község hivatalos házána megtartandó nyilvános árlejtésen 3236 frt 16 kr kikiáltási ár mellett, alább vállalkozónak kiadatik.

Köteles vállalkozni kívánó a kikiáltási ár 10 %-át, mint bánatpénzt az árlejtés előtt a község előljárósága kezébe letenni.

Az árlejtési feltételek a község hivatalos házána, a hivatalos órák alatt betekintheők.

A községi előljáróság.

Gy.-Tekerőpatakon, 1883. szept. 12.

Róth János,
községi jegyző.

Förika Ágoston,
bíró.

Fogorvos és fogművész

Perl József

American Dentist Dr. of Dental Surgery,

Amerikában kiképzett plombeur,

f. hó 11-én Kézdí-Vásárhelyre érkezett és folyó hó 17-ig a Bogdán-féle szállodában működni fog. Innem pár napra S.-Szentgyörgyre fog menni. Saját elismert kitiűő száíjvíze és fogpora kapható K.-Vásárhelytől Fejér János ur bazarjában, Sepsí-Szentgyörgyön Fogolyán Kristóf urnál. Ára egy üveg száíjvíznek 1 frt; egy doboz fogpornak 60 kr.

3—3

Sz. 184.

Árverési hirdetmény.

Alattirt bírósági végrehajtó közbírá teszi, hogy a kézdívásárhelyi kir. Járásbíráóság idei 1144. és 1186.—1190. száma végzései folytán Modern és Breitner budapesti és Hermann Sohr brünni ker. cézék végrehajtók javára összesen 2366 frt 46 kr követelésért elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt 922 frt 34 kr becsértékű könyvkövetelések és 2 Howe-féle varrógépekből álló ingóságok árverés utján eladtnak, minek K.-Vásárhelytől a tanácsház előtt leendő eszközzésére 1883. szeptember 20-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki azon hozzáadással, hogy érintett ingók ezen árverésen becsáron alól is el fognak adatni.

K.-Vásárhelytől, 1883. szept. 10.

Nagy Dániel,
kir. bírói végrehajtó.

Hirdetmény.

A Lieb-féle épületes

beltelek

Gyergyó-Szt.-Miklós legelénkebb utcájában szabad kézből eladó.

Értekezhetni „Cziffra Ferencz és fiai” cézegnél Gyergyó-Szt.-Miklósan.

Cziffra Ferencz és fiai.

6—6

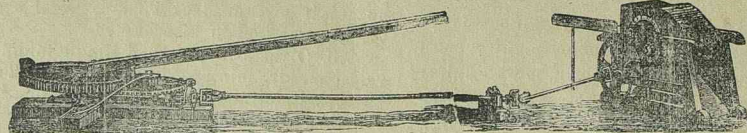
LESZÁLLITOTT kávé-árak.

LUDWIG HARLING & COMP.

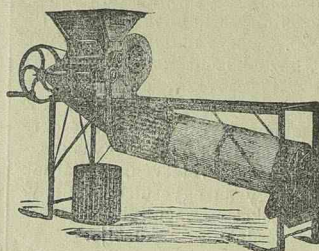
czég Hamburgban jótállás mellett finom faju kávékat szállít postadíjmentesen, utánvét mellett, rendkívüli olcsó áron.

5 kiló Mocca (afrikai)	3 frt — kr.
5 „ Liberia (nagyon kedvelt)	3 „ 60 „
5 „ Cuba (gyönyörű)	4 „ 50 „
5 „ Portorico (kitűnő)	4 „ 80 „
5 „ Ceylon (legfinomabb m.)	5 „ — „
5 „ Arany Menadó (k. finom)	5 „ 40 „
5 „ Mocca (arabiai, erős)	6 „ — „

2—5

Wass és Rieme r.

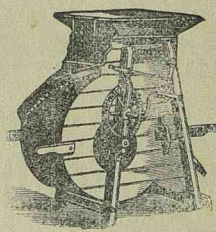
GAZDASÁGI GÉPEK

és

TÜZI FECSKENDŐK

GYÁRI RAKTÁRA

SZÉKELY-UDVARHELYT.

Ajánlják a cséplési idényre RESZLETFIZETÉS mellett:

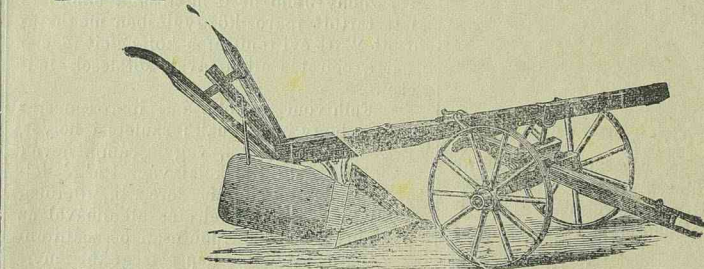
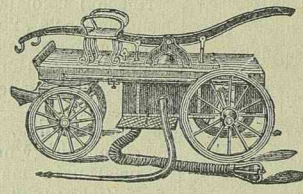
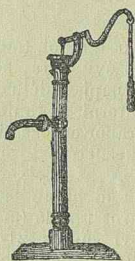
1 kézi cséplőgép teljesen felszerelve	90 frttól 120 frtig.
1 két ló erejű cséplőgép fekvő járgánnyal	210 frttól 240 frtig.
1 „ „ hajtásra is alkalmazható „ kézi	230 frttól 280 frtig.
1 „ „ erejű cséplőgép (szíjhajtásra)	300 frttól 360 frtig.
1 Baker-rosta 3 nagyságban	55 frttól 80 frtig.
1 konkolyválasztó (trieur)	80 frttól 180 frtig.
1 szecskavágó kézi hajtásra 2 hosszúságra	36 frttól 50 frtig.
1 „ „ nagyobb 4 hosszúságra	55 frttól 80 frtig.
1 kukoriczamorzsoló	30 frttól 50 frtig.
1 répvágó	28 frttól 60 frtig.

Gőzcséplők és malmok, ugyszintén minden nagyobb gazdasági gépekre rendelvényeket a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadunk.

Továbbá nagyválasztéku TŰZIFECSKENDŐ raktárunkból:

1 mankós fecskendő	15 frttól 30 frtig.
1 taliga	80 frttól 200 frtig.
1 kis községi fecskendő	180 frttól 300 frtig.
1 nagy községi fecskendő	240 frttól 380 frtig.
1 nagy négykerékű fecskendő	300 frttól 600 frtig.
Fecskendő és házi kutak	55 frttól 300 frtig.

Legjobb honi gyártmány 5 évi jótállás mellett.

Midőn jelen hirdetésünket különösen a t. gazdaközönség és a községi előljáróságoknak becses figyelmébe ajánljuk, kérjük szíves megbízásukat.

22—30

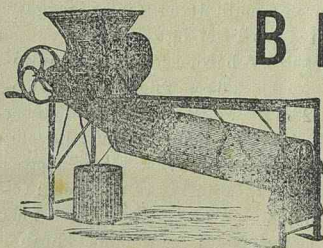
Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső váci-ut. Raktár: váci-körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

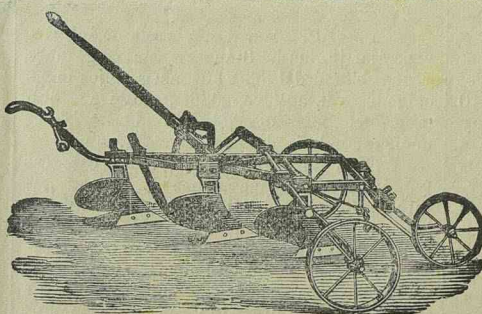
TRIEUR-JEIT

váltható szitákkal.

Gabonatisztító rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, malmok, méhészeti és technikai czélokra

JÁRGÁNY-CSÉPLŐGÉPEKET

Továbbá e téren a legújabbat:

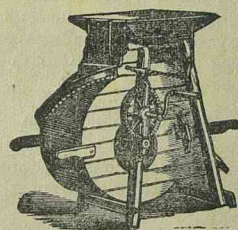
Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló ára 55 frt.

14—20

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdí-Vásárhelytől.

Szabadalmazott

hármass ekéket,

közönséges és aczél ekéket,

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhöz.

és minden egyéb gazdasági gépeket.